

Taktické přezvědy pěšího vojska.

(Příspěvek k diskusi.)

Kapitán Josef Novák v obšírném a zajímavém článku „Stálé přezvědné oddíly u pěších pluků“ (VR. 1930, 1) zabývá se důležitou otázkou, jež čeká u nás na zásadní řešení.

Jde o to: Jsou u pěších pluků nutné zvláštní přezvědné jednotky či není jich vůbec třeba? Mají taktické přezvědy pro pluk konat speciálně vycvičení lidé, jejichž takřka denním chlebem jsou přezvědy nebo mají je konati za všech okolností roty samy, t. j. mají-li velitelé rot případ od případu sestavovati přezvědné hlídky z vhodného mužstva.

Jsa pro to, aby velitel pluku měl k dispozici zvláštní jednotku k provádění přezvědu, nemám nikterak na mysli, že by roty neměly pak konati přezvědy vůbec. Vždy a všude je nutno pátrati a získavati zprávy o nepříteli, každá jednotka, ba každý voják musí to mít v krvi. Nekoná snad pěší pluk přezvědu proto, že existuje divisní kolonní eskadrona?

Nelze dosíci toho, aby každý voják, prostý vojin, poddůstojník ani každý důstojník byl velmi dobrým patračem, zvědem, zpravodajem. Jak tedy řešit onu důležitou otázku?

Sporná tato věc nutí mne, abych řekl své mínění. Rozšíříme poněkud téma a povíme si něco všeobecného o taktických přezvědech vůbec, o tom, jak vypadají přezvědy, provádějí-li se systematicky, a o důležitosti toho, aby u pluků byl zvláštní zpravodajský důstojník.

Světová válka ukázala, že zpravodajská služba vyšších štábů byla v celku dosti dobrá, že však u nižších štábů a u samých vojenských jednotek trpěla do konce války mnohými nedostatky.

U jednotek a nižších štábů nebylo velmi dlouho speciálních řídicích instancí zpravodajské služby, ani zvláštních přezvědných jednotek; nebylo ani speciálních směrnic pro zpravodajskou službu; vojsko považovalo zpravodajskou službu častěji za cosi podřadného a nevěnovalo jí dosti pozornosti ani se jí nezabývalo systematicky.

Zvlášť trpce býval tento nedostatek pocítován za bitev. Zpravodajské službě se otvíralo za bitvy široké pole činnosti a možnosti, neboť nepřítel chtěj nechtěj odhaloval své síly a bývalo by bylo možné ve velmi krátké poměrně době shromáždit velmi důležité zprávy o něm. Ale jednotky nespěchaly s odesíláním zajatců, zachycených dokumentů a j.; samy obyčejně dlouho a velmi často ne-

správně vyslyšaly zajatce a luštily dokumenty, což velmi brzdilo a znehodnocovalo zpravodajskou práci vyšších štábů.

Každý vyšší štáb se snaží, aby měl v evidenci nepřátelské jednotky, jež ho zajímají, a aby co nejrychleji dostával zprávy, jež mají rozhodující vliv na taktická rozhodnutí a rozkazy velitele. Často nebylo se však oč opřít, neboť velmi mnoho důležitých zpráv, jež byly známy jednotkám v prvních sledech, štáby buď vůbec nedostaly nebo je dostávaly pozdě.

Uvedu některé příklady ze světové války; zdůrazňuji však, že nechci tím nijak vinit ruské vojenské jednotky, jež sváděly krvavé boje. Nebylo tehdy zpravodajských důstojníků u pluků, nebylo tehdy jednotné zpravodajské doktriny ani potřebných směrnic pro provádění zpravodajské služby; to vše ztěžovalo práci nižších štábů a vojenských jednotek.

Na počátku února 1915 stála 2. ruská armáda na t. zv. posici bzuro-ravské na západ od Varšavy. Němci zahájili velmi silný útok.

Zásluhou chrabré a stálé činnosti přezvědných oddílů pěších pluků, které získávaly často kontrolní zajatce, bylo nepřátelské válečné složení ještě před útokem dosti dobře známo.

Po zahájení nepřátelského útoku bylo pro štáb armády velmi důležité, aby co nejdříve zjistil rozsah a význam útoku, určil složení útočící skupiny a možnost příchodu čerstvých jednotek.

Zpravodajská služba bojujících jednotek měla býti právě v tom období co nejbystřejší, ostrážitá a rychlá, neboť na správném a rychlém ocenění sil a úmyslů nepřítele záviselo správné vedení protiútoků a osud nejen bojujících jednotek, nýbrž celé ruské fronty u Varšavy.

Zajatci i dokumenty byli získáváni za oné operace každého dne a každá včasná zpráva by byla bývala velmi důležitá pro štáb armády, jež byl odpovědný za rychlé a správné zhodnocení sil, složení a smysl německého útoku.

Ale zajatci i zprávy od nich získané byly někdy příliš dlouho zadržovány u jednotek a u nižších štábů. Jeden, jak se říká zpravodajskou hantýrkou, „šťastný zajatec“, poddůstojník, dostal se ke štábu armády až za dva dny. Dal výjimečně cenné zprávy nejen o ordre de bataille, ale i o cíli a smyslu útoku. Telegrafická zpráva o obsahu jeho výpovědi při výsledku ihned po jeho zajetí nedošla.

Byly případy, že hlášení o výsledku zajatců jednotek již známých, ale vystoupivších na jiném úseku, obsahovala nesprávné názvy jednotek; na to se obyčejně přišlo až v štábu armády nebo telefonickými dotazy a vysvětlivkami.

Chyby a spory měly za následek ztrátu času nutného k zpracování, ocenění a využití zpráv. Bylo to podle mého názoru hlavně proto, že ani velitelé divísi ani velitelé pluků neměli speciálních zpravodajských orgánů, kteří by byli odpovědní za zpravodajskou službu. Byli za krvavých urputných bojů přetíženi operačními otázkami tak, že na soustavnou zpravodajskou práci prostě neměli času.

Nehledě na řadu chyb zpravodajské služby, skončila operace pro Rusy v celku příznivě; Němcům nepodařilo se dosáhnouti zamýšleného velkého strategického úspěchu. Není pochyby, že by přesnější a rychlejší práce všech složek zpravodajské služby byla

bývala velmi usnadnila práci velitelství a snad by byla bývala přispěla i k omezení ztrát.

Co jsou to vlastně taktické přezvědy?

Jsou to přezvědy, které konají vojenské jednotky samy svými silami, svými prostředky a obvykle z vlastní iniciativy. Konají je jednotky všech zbraní.

Pěší vojsko koná taktické přezvědy tím, že neustále pozoruje nepřítele vlastníma očima, ať stojí nebo se pohybuje, snažíc se při tom při každé příležitosti zajmout nějaké nepřátele. Zprávy musí býti vyhledávány a musí býti sbírány i bojem menšího nebo většího rozsahu, vedeným někdy i podle zvláštních direktiv vyšších velitelů.

Přezvědná činnost jednotek musí býti činná, jednotky musí se snažit dobývat zpráv, musí hledět získat co nejlepší pozorovatelný, musí hledět zabránit, aby se jich nezmocnil nepřítel, musí, seč jsou, stále překážet přezvědům nepřítelovým.

Všimněme si krátce, jak došlo k tomu, že taktické přezvědy pěchoty dospěly k dnešní samostatnosti.

Za dřívějších dob provádělo taktické přezvědy toliko jezdeckvo. Při nepatrném dostřelu tehdejších zbraní pěchoty s hladkou hlavní a při velmi slabém dělostřelectvu mohlo jezdeckvo, když se vojska k sobě přiblížila, dojížděti velmi blízko k nepřátelské pěchotě. Každá strana zastavovala nepřátelské jezdecké hlídky palbou dělostřelectva a předních jednotek pěchoty asi ve vzdálenosti 1 až 2 km před jádrem svého vojska. Z té vzdálenosti mohlo jezdeckvo zjistiti učlenění nepřítele a přístupy pro svou pěchotu, jež manévrovala tehdy ve velmi úzkém a ohraničeném pásmu.

Všechny další zprávy, když se pěchota posunovala k čáře dosažené předními jednotkami jezdeckva, byly získávány osobními obhlídkami velitelů (i nejvyšších), kteří mohli s vyvýšených míst dobře pozorovat nepřítele, terén i rozvinování pěchoty.

Tyto osobní obhlídky velitelů nahrazovaly taktické přezvědy pěchoty; nebylo třeba vysílat na přezvědy zvláštní jednotky pěchoty. Byl jimi obvykle získán dostatečný přehled o situaci nepřítele i o terénu.

Pořizovaly se také topografické náčrty nepřátelských posic, někdy se i kreslily i panoramatické náčrty, do nichž se zakreslovaly nepřátelské oddíly.

Takové přezvědy byly možné vzhledem na nepatrnou poměrně šířku front, na kompaktní bojové tvary a na volné, ničím nezastírané rozložení vojska.

Podle toho, jak zbraně rozšiřovaly rozsah bojiště, tak jezdeckvo konající přezvědy bylo při navazování dotyku s nepřátelskou pěchotou nuceno držeti se od ní dále a dále; bojové tvary se poněkud náhle podle vzrůstu přesnosti a mohutnosti palby zředovaly, rozšiřovaly a rozptylovaly; tím se stávaly méně nápadnými.

Dřívější jednoduché přezvědy již nevyhovovaly.

Na konec mezi zprávami dodávanými jezdeckvem a výsledkem pozorování velitelů, jichž obzor byl více a více zmenšován, tvořila se stále zřejmější mezera.

Tato mezera byla příčinou, že se začala věnovat pozornost zprávám, jež dodávala pěchota, nebo-li začaly se provádět taktické přezvědy pěchotou. Přezvědy pěchoty překlenuly mezeru vzniklou mezi přezvědy jezdeckva a osobním pozorováním velitelů.

Za dnešní bitvy je osobní pozorování i nejnižších velitelů velmi ztíženo palbou nepřítele a prázdnotou bojiště. Proto taktické přezvědy pěchoty nabyly nebývalého významu.

Dnešní velitel musí svěřiti pozorování spolehlivým očím a uším svých prvních sledů; nahrazuje tím ve většině případů své osobní pozorování taktickými přezvědy vojska. Ty pak jsou nejspolehlivější ze všech zpravodajských pramenů, jsou v mnohých případech základem, protože jsou naprosto konkrétní, předpokládáje ovšem, že zpravodajské orgány byly vycvičeny tak, že hlásí poctivě a pravdivě.

Taktické přezvědy pěchoty zajišťují jednotku do jisté míry před překvapením, usnadňují veliteli jeho operační rozhodování a jsou velmi důležité pro vyšší štáby, jimž dodávají zprávy nutné k ujasnění nepřátelské situace před našimi jednotkami.

Je si nutno uvědomit, že nehledě na dnešní rozvoj prostředků zpravodajské služby (letectvo, zvědové, naslouchání a j.) jsou pro vyšší velitele taktické přezvědy pěchoty a jezdeckta velmi cenné zvláště proto, že mnohé zprávy, pocházející z různých pramenů, mohou býti přezkoušeny a bezpečně zjištěny jediné taktickými přezvědy.

Tak na př. veškeré zprávy o válečném složení nepřítele, jež dodávají zvědové (vyzvědači), jsou téměř vždy pochybné a mohou býti ověřeny jen taktickými přezvědy (zajetím nepřátel, odnětím dokumentů a j.).

Zprávy zvědů o přesunech, tak důležitých za dnešní války, mohou býti do jisté míry přezkoušeny nebo potvrzeny letectvem (ruch, zhuštění sil), ale definitivně mohou býti stanoveny zase jen taktickými přezvědy.

Hlavním nedostatkem leteckých hlášení je neosobnost zpráv o nepříteli; konečnou formu dostanou teprve tehdy, když byly přezkoušeny taktickými přezvědy pěchoty nebo jezdeckta.

Totéž platí po mnohé stránce o telegrafním a telefonním zachycování zpráv.

Pozbývají svého významu taktické přezvědy pěchoty dnes, kdy se vysílá daleko kupředu armádní a divisní jezdeckto nebo silné smíšené přezvědné oddíly různého složení a j.?

Nepozbývají, neboť ony přezvědy se konají s hlediska potřeb vyšších velitelů a štábů, ony přezvědy mají širší úlohu; jednotky vyslané na daleké přezvědy nevytvoří neprostupného řetězu, nezajišťují úplně jednotek vzadu, nikdy nevyklučují možnost střetnutí s nepřátelskými jednotkami, jež mohly proniknouti mezerami. Proto je nutné konati i pak taktické přezvědy.

To, že je u pěšího pluku zvláštní zpravodajský důstojník, jenž má zvláštní přezvědnou jednotku (rotu, oddíl), má také svůj psychologický význam. Připomíná to veliteli pluku stále, že on je odpovědný za taktické přezvědy pluku, k jichž provádění má speciální orgány.

Proto budou taktické přezvědy pěchoty systematictější, plánovitější, zkrátka lepší, budou-li

1. její orgány proniknuty přesvědčením, že jejich práce je důležitá nejen pro pluk a pro tu chvíli, nýbrž že jsou velmi důležité pro celek a že se z drobných zpráv tvoří u vyšších velitelství obraz o síle, složení i úmyslech nepřítele;

2. budou-li u každé jednotky od pluku výše zvláštní důstojníci, zabývající se jen zpravodajstvím a za ně také odpovědní;

3. budou-li u pěchoty zvláštní stále přezvědné oddíly, vycvičené pro přezvědňou službu a své věci plně oddané. Jejich organizace závisí na charakteru armády a na pravděpodobných bojištích.

Co se týká výběru mužstva k přezvědným oddílům a osnov výcviku, uvedu některé výňatky ze směrnic vydaných za tím účelem štábem jedné ruské divise na podzim 1915.

U oné divise staral se o organizaci a činnost zpravodajství zkušený a iniciativní náčelník štábu; proto byly výsledky výtečné.

Zmíněné směrnice nařizovaly: „Vybírat lidi k plukovnímu přezvědnému oddílu („Komanda razvědčikov“) je třeba pečlivě a s rozvahou. Začít nutno u velitele oddílu. Má to být důstojník, jenž má o zpravodajskou službu zájem, jenž se nebojí riskovat, hbitý a silný, který dovede uvažovat, myslet a je praktický. Je dobře, jsou-li u oddílu dva až tři zástupci a kromě toho vhodní praporčíci a poddůstojníci.

Mužstvo vybírejte z dobrovolně se hlásících; musí to být lidé odvážní, bystří a vytrvalí. Nejlepšími „rozvědčíky“ bývají bývalí lovci, lesníci, lidé nebojící se žádného nebezpečí a ti, kterým povaha sama nedá klidně sedět. Usuzovati na způsobilost k přezvědné službě podle obyčejné vojenské míry — ukázněnosti — naprosto nelze“.

Přezvědná služba je těžká a nebezpečná, proto je nutno mít u pluku vždy jakousi zálohu vycvičených „rozvědčíků“.

Co se týká výcviku: Každý muž, vybraný k přezvědné službě, má naprosto bezpečně a jistě ovládat zbraně (dobře a rychle střílet, přesně házet ruční granáty a bezpečně bodat nebo zacházet s nožem). Má být vytrvalý v chůzi při přesunování skrytě i na velké vzdálenosti a v plížení. Musí umět dobře si zapamatovávat okolí, musí se umět v terénu dobře orientovat. Musí mít vyvinutý smysl pro pozorování a usuzování, musí umět vyličit, co se opravdu stalo, bez nadsázek, poctivě. Nesmí ztratit rozvahu ani v kritické situaci.

Přezvědná hlídka musí býti tak vycvičena, aby reagovala správně a ihned na sebe nepatrnější pokyn velitele ve dne i v noci, aby dovedla nepřítele vysлідit aniž on toho pozoroval, a aby se dovedla vrhnout na nepřítele jako smřšť, když toho bude třeba (léčky, přepady). Velmi důležité je cvičiti postup lesem, přechod přes překážky (vody, srázy a j.) a umět při tom používat po ruce jsoucích jednoduchých prostředků k zastírání a k přepravě. Je velmi dobře, dovedeme-li využívat charakteristických vlastností nepřítele (způsob jeho zajištění, zjišťování přezvědů a j.).

Je nutno vědět, co se má odbírat mrtvým a raněným, jak vyslýchat místní obyvatelstvo a j.

Je dobře, dovedou-li všichni členové přezvědné jednotky číst mapu a kreslit jednoduché náčrty.

Jak už tento výpočet ukazuje, nehodí se k přezvědné službě každý.

Za světové války byly u ruských pěších pluků „komandy razvědčiků“ v síle asi 60 mužů sestaveny z pěšáků, ozbrojených puškou a ručními granáty. Bude dobře, budou-li dnes vybaveny kromě toho kulomety, cyklisty a motocyklisty. Za pohybné války mohou býti velmi užiteční také jezdci.

★

Stať zakončíme krátkým přehledem vývoje ruských přezvědných jednotek za rusko-japonské a za světové války, doplňující tím pěkný článek kpt. Nováka.

Zkušeností s přezvědy pěchoty bylo nabyto v Rusku hlavně za válek na Kavkaze.

Už za dlouhých bojů s horskými kmeny a později za války s Tureckem 1877/78 vyžadoval hornatý terén kavkazský používání pěších přezvědných jednotek od rot do celých oddílů. Co se týká organizace jednotek, panovala improvisace, byly sestavovány případ od případu, ale nejčastěji byly tvořeny z vynikajících odvážlivců zvláštní jednotky. Úkoly jim dávané měly charakter „pátrání“, přezvědů bojem.

Oni lidé byli nazýváni „ochotníky“ („ochotnik“), t. j. lidmi, kteří ochotně, dobrovolně konali nebezpečné a obtížné úkoly. Název pocházel ještě z dob sevastopolské kampaně.*)

Po rusko-turecké válce (1877/78) bylo po probrání otázky vojenským tiskem vydáno roku 1886 „Nařízení o přezvědných oddílech“ („ochotnických komandach“). Tímto nařízením byly vytvořeny pěší přezvědné oddíly u pěších pluků už v míru, nebyly však přesně stanoveny ani jejich úkoly ani osnova výcviku. Název sám způsobil mnoho nedorozumění. Někteří velitelé začali pořádat skutečné lovy na zvěř, aby rozvíjeli chrabrost, vynalézavost, obratnost, duchapřítomnost a vytrvalost, jiní zabývali se lyžařským výcvikem komand, cvičením dlouhých pochodů a j. Hlavnímu výcviku — přezvědné službě — věnovalo se nejméně pozornosti a jen jaksi mimochodem.

Neurčitost účelu „ochotnických komand“ se ukázala za rusko-japonské války.

Svou neúnavnou a odvážnou činností vykonali sice pro zpravodajskou službu mnoho (zvláště zjišťováním nepřátel. ordre de bataille), ale poněvadž nebylo jasných směrnic pro používání přezvědných jednotek, používali jich velitelé velmi často pro čistě bojové úkoly, jež neměly obyčejně nic společného ani s přezvědy konanými bojem. Velmi dobře vycvičeným a ze schopných lidí sestaveným přezvědným jednotkám byly dávány úkoly, jež mohly být splněny kteroukoliv jinou rotou nebo praporem. Těžko nahraditelnými spec. vycvičenými lidmi bylo zbytečně plýtváno.

Po rusko-japonské válce roku 1908 byly „komandy ochotníků“ přejmenovány na „komandy rozvědčků“.

V roce 1910 bylo stanoveno, že tyto komandy „rozvědčků“ tvoří samostatné setniny u pěších pluků jen v míru k výcviku. Za války měli být vycvičení pěší rozvědčíci přiděleni rotám a praporům, aniž se tvořila zvláštní přezvědná jednotka u pluku.

V praxi se nařízení z roku 1910 provádělo různě. U některých pluků byli „rozvědčíci“ opravdu rozděleni po rotách, avšak u většiny pluků byly kromě toho vytvořeny zvláštní plukovní „komandy rozvědčků“. Válečná praxe, život sám ukázal, co je lepší, že zvláštní přezvědná jednotka u pěšího pluku je oprávněna, ba více — že je nutná.

Plukovní „komandy pěších rozvědčků“ byly základem veškeré přezvědné činnosti pěších pluků, jejich práce přinášela užitek nejen pluku, nýbrž i zpravodajství v širším smyslu.

*) Ochotnik znamená v ruštině také lovec, myslivec; odtud nesprávné „Jagd-komando“.

Pokud šlo o noční přezvědy, přepady k zajetí nějakých nepřátel, k získání dokumentů a předmětů nepřítelových vůbec, vypracovaly se přezvědné plukovní jednotky k opravdové virtuositě.

Bylo-li nutno provést přezvědy bojem ve větším měřítku, byli přidělováni rozvědčíci k oddílu, určenému plukem k provedení onoho úkolu.

Energické a iniciativní komandy rozvědčíků hleděly samy okamžitými výpady a p. zjišťovati, zda se nepřátelské válečné složení nezměnilo. Někdy byly tyto přezvědy nařizovány štáby divisi, armádních sborů, ba i armád.

Nemohu při tom nezmíniti se o velmi úspěšných přezvědech pěchoty na frontě 2. ruské armády před vzpomenutým již útokem Němců pod Varšavou počátkem února 1915.

Řada zpráv od zvěď (vyzvědačů), často si odporujících a svádějících někdy vojenské přezvědy s pravé cesty, mluvila o přípravě velkého německého útoku, o příchodu záloh, o přísunu těžkého dělostřelectva a j.

Kromě toho, že byly dány nutné úkoly letectvu, bylo štábem armády nařizováno armádním sborům, aby v noci na 1. února 1915 prověřili přepady a zajetím nepřátel dosavadní zprávy o nepřátelském válečném složení po celé frontě armády.

Noc dopadla pro ruské přezvědy velmi dobře; bylo zajato dosti nepřátel, „kontrolních“ zajatců, kteří poskytli dostatek cenných zpráv.

Vzpomínám i na jiný případ z téhož období bojů na západ od Varšavy na t. zv. bzuro-ravských posicích. Nebylo bezpečně známo, které nepřátelské jednotky stojí proti jistému ruskému pluku. K pluku byl proto poslán zpravodajský důstojník od štábu armády, jenž vysvětlil veliteli pluku a veliteli přezvědné komandy, jak důležité je pro štáb armády, aby to věděl. Nehledě na velké obtíže, jež se stavěly v oněch místech přezvědům v cestu, byl tam ještě téže noci proveden přepad a ráno věděl již štáb armády bezpečně na čem je.

Rekli jsme výše, že velmi užiteční jsou jezdci u pěšího pluku. V Rusku byly jezdecké přezvědné oddíly tvořeny u některých pěších pluků za světové války ještě dříve, než byly systemisovány zvláštní „komandy konných rozvědčíků“, a to využitím koní, jež měl pluk k dispozici.

Již za rusko-japonské války měly totiž sibiřské pěší pluky kromě pěších přezvědných komand zvláštní jezdecké oddíly. Za světové války bylo totéž zavedeno i u ostatních ruských pěších pluků, takže každý měl pak přezvědný oddíl pěší i oddíl jezdecký (60 jezdců).

Z á v ě r.

1. Nehledě na rozvoj prostředků, jimiž pro provádění zpravodajské služby disponují vyšší štáby, a na to, že přezvědy koná armádní a divisní jezdectvo a různé smíšené přezvědné oddíly, nepozbývají taktické přezvědy vojska vůbec a zvláště taktické přezvědy pěchoty naprosto svého velkého významu.

2. Taktické přezvědy jsou nejspolehlivějším, nejcenějším a velmi často základním pramenem zpráv o nepříteli. Výsledky mohou býti velmi dobré, cenné a velmi důležité pro vyšší štáby, provádějí-li se s přezvědy podle jednotných zásad, poctivě, pravdivě,

čestně a jsou-li velitelé i jednotky proniknuty vědomím důležitosti zpravodajské služby a jednotnou zpravodajskou doktrinou. Zpravodajští důstojníci musí rychle a bystře reagovati na důležité zprávy, musí spolu udržovati těsný a častý styk. To je při zpravodajské práci jedna z nejdůležitějších věcí.

3. Pěchota musí prováděti přezvědy aktivně a iniciativně a musí hledět při každé příležitosti zajímat nepřátele, získávat nepřátelské dokumenty a j. Nelze-li jinak, musí si zprávy vynutit bojem.

4. Přezvědy musí býti konány i za bitvy, a to tím houževnatěji, čím urputnější je boj.

„Za boje je nutno stále sbírat i hlásiti zprávy o nepříteli.“ To je zásada, kterou si musí vštípiti v paměť všichni velitelé i mužstvo.

Každého střetnutí s nepřítelem, každé bitvy a vůbec každé příležitosti má se využití k získání zpráv o nepříteli, má se využít zpravodajsky.

5. Jedním ze základních úkolů vojska je naopak neposkytovat zpráv nepříteli; někdy bude nutno nepřitele podle plánu klamat (podle směrnic shora).

6. Sloupem zpravodajské činnosti u pěších pluků jsou zpravodajští důstojníci pluků, vykonávající v malém veškeru zpravodajskou činnost vyšších štábů, a to v těsném styku s dělostřelectvem, naslouchacími stanicemi, s letectvem a se sousedy a jim podřízené zvláštní přezvědňé jednotky (roty, čety, oddíly), sestavené z vhodných lidí a vybavené, jak toho dnešní boj o rozvoj techniky vyžaduje.

7. Mám za to, že dobrým rozvědčíkem nemůže býti každý voják, a proto že i u rot má býti několik lidí vycvičených pro konání přezvědu.

8. K tomu, aby se usměrnily názory a ujednotil způsob zpravodajské činnosti, je třeba vydati zvláštní směrnice, jež by se vyzkoušely při větších cvičeních, zvláště závěrečných.

Nejednotnost názorů zpravodajskou prací velmi brzdí a škodí jí.

9. Ať se jakkoliv rozšiřuje a zdokonaluje vojenské zpravodajství technicky, ať se rozmnožují jeho orgány, nejcenějším, nejspolehlivějším základem jeho bylo, je a zůstane to, co vojsko uvidí svýma očima a co získá krví svých druhů.

Starý rozvědčík.

Plukovník gšt. Jiří BIRULA:

Několik časových úvah o obrněných automobilech.

I.

Veškeré moderní válečné prostředky usilují hlavně o to, aby co nejrychleji zničily živé síly nepřitele, především jeho pěchotu, která přes dosavadní technické pokroky přec jen zůstává i v moderním boji odpůrcem nejnebezpečnějším a nejhouževnatějším.

Úspěch v boji nejlépe zaručuje prvek překvapení; z této zásady se rodí i každý nový válečný prostředek, každá nová zbraň, při jejím taktickém použití hledíme pak tuto zásadu co nejúčinněji uplatniti.